

UPPDATERAD
2022 - Mars

KARLSTADS KOMMUN

RIKTLINJE

**MÅL OCH RIKTLINJER FÖR KARLSTADS
KOMMUNS MINORITETSPOLITISKA ARBETE**

Typ av styrdokument	
Giltigt från och med	2022-03-31
Beslutande instans	Kommunfullmäktige
Dokumentägare	Carina Wiberg

VISION		
ORGANISATION	RAMAR OCH MÅL	NORMER OCH VÄRDEGRUND
"Vem ansvarar för vad" • Reglemente • Bolagsordning • Delegeringsordning • Stadgar	"Vad vill vi uppnå" • Plan • Handlingsplan • Verksamhetsplan • Affärsplan	"Hur ska vi agera" • Policy • Riktlinje • Anvisning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

NATIONELLA MINORITETER.....	4
LAGEN (2009:274) OM NATIONELLA MINORITETER OCH MINORITETSSPRÅK.....	5
Information och myndighetsbemötande	5
Inflytande och delaktighet	5
Främjande och synliggörande.....	6
Äldreomsorg	6
Mål och riktlinjer	6
TILLÄMPNING AV MÅL OCH RIKTLINJER I KARLSTADS KOMMUN	7

NATIONELLA MINORITETER

Karlstads kommun ska arbeta för att skydda de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande, samt att stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande.

Sveriges fem nationella minoritetsgrupper är: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Samtliga uppfyller de kriterier som riksdagen fastställt för att definiera en minoritet:

- En grupp med uttalad samhörighet som till antalet i förhållande till resten av befolkningen inte har en dominerande ställning i samhället.
- En religiös, språklig, traditionell och/eller kulturell tillhörighet som skiljer sig från majoriteten.
- Gruppen har en vilja och strävan efter att behålla sin identitet.
- Gruppen har historiska eller långvariga band till Sverige.

Det är upp till varje enskild individ att själv avgöra om denne anser sig tillhöra en eller flera nationella minoriteter, så kallad självidentifikation. Samhället kan därför inte ställa några krav på någon att styrka sin tillhörighet.

De nationella minoritetsspråken är jiddisch, romani chib, samiska, finska och meänkieli.

Målet för den svenska minoritetspolitiken är att ge skydd åt de nationella minoriteterna och stödja de historiska minoritetsspråken så att de kan hållas levande. År 2019 skärptes lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk från 2010. Lagen stärker skyddet för Sveriges nationella minoriteter och deras språk. 1 juli 2019 förstärktes barnens rätt till sitt modersmål inom förskolan.

Vissa kommuner och landsting ingår i så kallade förvaltningsområden för finska, samiska och meänkieli. Där gäller särskilda rättigheter som till exempel att kunna använda sitt språk i kontakt med myndigheter. Karlstads kommun ingår inte i ett förvaltningsområde.

LAGEN (2009:274) OM NATIONELLA MINORITETER OCH MINORITETSSPRÅK

Lagen beskriver vilka rättigheter som minoriteterna har i hela landet och inom de speciella förvaltningsområden som finns för finska, meänkieli och samiska. Samtliga kommuner och andra myndigheter är skyldiga att informera minoriteterna om deras rättigheter. De är också skyldiga att skydda minoriteternas språk och kultur och särskilt viktigt är barns och ungas rätt att få utveckla sitt språk och sin kultur. Dessutom är kommuner och andra myndigheter skyldiga att ge minoriteterna inflytande över frågor som berör dem.

Från den 1 januari 2019 reviderades lagen så att rättigheter och skyldigheter stärktes ytterligare. Kommunerna och regionerna är till exempel skyldiga att anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete och dessa ska på begäran kunna lämnas ut till den myndighet som har uppföljningsansvar för lagen.

Nedan följer de delar av lagen som har relevans för kommuner som inte ingår i något förvaltningsområde.

Information och myndighetsbemötande

- Kommuner och regioner ska informera de nationella minoriteterna om deras rättigheter och det allmännas ansvar enligt denna lag och de föreskrifter som denna lag hänvisar till (3§).
- Utanför ett förvaltningsområde har enskilda rätt att använda finska, meänkieli respektive samiska vid muntliga och skriftliga kontakter i förvaltningsmyndigheters ärenden i vilka den enskilde är part eller ställföreträdare för part, om ärendet kan handläggas av personal som behärskar minoritetsspråket (9§).
- Förvaltningsmyndigheter ska verka för att det finns tillgång till personal med kunskaper i finska, meänkieli respektive samiska där detta behövs i enskildas kontakter med myndigheten (11§).

Inflytande och delaktighet

- Förvaltningsmyndigheter ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem och så långt det är möjligt samråda med minoriteterna i sådana frågor (5 §).
- Samråd enligt första stycket ska ske genom att förvaltningsmyndigheten för en strukturerad dialog med de nationella minoriteterna i syfte att kunna beakta deras synpunkter och behov i myndighetens beslutsfattande (5 §).
- Förvaltningsmyndigheter ska särskilt främja barns och ungas möjligheter till inflytande och samråd i frågor som berör dem och anpassa formerna för detta till deras förutsättningar (5 a §).

Främjande och synliggörande

- Det allmänna har ett särskilt ansvar för att skydda och främja de nationella minoritetsspråken (4§).
- Det allmänna ska främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur i Sverige (4§).
- Barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket ska främjas särskilt (4§).

Äldreomsorg

- En kommun som inte ingår i något förvaltningsområde ska erbjuda den som begär det möjlighet att få hela eller en väsentlig del av den service och omvårdnad som erbjuds inom ramen för äldreomsorgen av personal som behärskar finska, jiddisch, meänkieli, romani chib eller samiska, om kommunen har tillgång till personal med sådana språkkunskaper (18 a §).
- Kommunen ska inom ramen för sådan omsorg som erbjuds enligt 18 och 18 a §§ beakta de äldres behov av att upprätthålla sin kulturella identitet (18 b §).
- Kommunen ska informera den som ansöker om bistånd inom ramen för äldreomsorgen om möjligheterna till sådan service och omvårdnad som anges i 18 och 18 a §§ (18 c §).

Mål och riktlinjer

- Kommuner och regioner ska anta mål och riktlinjer för sitt minoritetspolitiska arbete (5 b §).
- Uppgifter om mål och riktlinjer som har antagits enligt första stycket ska på begäran lämnas till den myndighet som har uppföljningsansvar enligt 20 § (5 b §).

TILLÄMPNING AV MÅL OCH RIKTLINJER I KARLSTADS KOMMUN

Målsättningen för Karlstad kommuns arbete är, i likhet med den nationella minoritetspolitiken, att skydda de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande, samt att stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande.

Syftet med mål och riktlinjer för det minoritetspolitiska arbetet är att se till att Karlstads kommun lever upp till de skyldigheter som lagstiftningen garanterar de nationella minoriteterna. Det minoritetspolitiska arbetet bidrar till att uppfylla Karlstads kommuns målområde *En kommun för alla*. Karlstadsborna behöver tillgång till god kommunal service som ständigt utvecklas och anpassar sig efter medborgarnas behov. Barnens bästa ska vara i centrum och de ska vara delaktiga i att skapa en kommun där de trivs och mår bra. Vi arbetar aktivt för ökad mångfald och välfärd ur ett brett perspektiv. Det är något som berikar vår stad. Vi främjar en positiv samtalston och ett öppet samverkansklimat. Vi ska verka för ökad tolerans och jämställdhet. Karlstad ska vara en kommun med lika rättigheter, möjligheter och skyldigheter för alla medborgare.

Varje verksamhetsområde inom Karlstads kommun inventerar de befintliga rutinerna och arbetssätten med anknytning till minoritetslagen som finns inom respektive ansvarsområde. Genom en bedömning av vilka lagkrav som är relevanta, identifierar verksamheterna vilka utvecklingsbehov som finns och arbetar med dessa frågor inom sin ordinarie verksamhet. Något specifikt dokument behöver inte tas fram utan verksamheternas utvecklingsbehov ska ingå i ordinarie verksamhetsplanering och integreras i verksamhetens ordinarie planeringsarbete, samt dokumenteras där.

Uppföljning görs som en del av ordinarie planerings- och uppföljningsprocess.

KARLSTADS KOMMUN

Karlstads kommun, Välj ett objekt., 651 84 Karlstad.

Tel: 054-540 00 00. E-post: karlstadskommun@karlstad.se Webbplats: karlstad.se